

การพัฒนา อุตสาหกรรม

บอยซ์ญี่ปุ่น

พศ.ประยูร เชื้อววัฒนา และ Dr.Toshihiko Nomi

ต่อจากฉบับที่แล้ว

ในสองตอนที่ผ่านมามีได้นำเสนอ “วิสัยทัศน์ของอุตสาหกรรม” ซึ่งเป็นกลไกทางนโยบายที่สำคัญของ MITI ในการผลักดันการพัฒนาอุตสาหกรรมญี่ปุ่น โดยได้นำเสนอในสี่ประเด็น ได้แก่ สารเนื้อหาของ “วิสัยทัศน์” กระบวนการจัดทำ อันนำไปสู่ลักษณะพิเศษของ “วิสัยทัศน์” ดังกล่าว ผลกระทบจากการจัดทำ “วิสัยทัศน์” และการลดบทบาทของ MITI ในช่วง 1990's

ในตอนนี้จะกล่าวลงรายละเอียดของกระบวนการพัฒนา “วิสัยทัศน์อุตสาหกรรม” ต่อไป

กระบวนการพัฒนา “วิสัยทัศน์อุตสาหกรรม”

กล่าวได้ว่า กระบวนการพัฒนา มีความสำคัญอย่างสูงต่อ “วิสัยทัศน์ของอุตสาหกรรม” เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่เป็นกรอบนโยบายซึ่งสามารถนำไปปฏิบัติให้เกิดผลได้ ประเด็นที่สำคัญก็คือ กระบวนการพัฒนาดังกล่าวได้นำผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างกว้างขวางมาร่วมปรึกษาหารือเพื่อให้ได้ข้อตกลงร่วมกัน ในกระบวนการดังกล่าวมีประเด็นสำคัญที่ต้องสนใจ ได้แก่

1. กลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมายในการจัดทำวิสัยทัศน์
2. องค์ประกอบผู้เข้าร่วมในการจัดทำ
3. แหล่งข้อมูลสำหรับสนับสนุนการจัดทำ
4. การสังเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศไปเป็นกรอบนโยบาย

1. กลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมายในการจัดทำวิสัยทัศน์ หมายถึง อุตสาหกรรมซึ่งทาง MITI กำหนดเป็นเป้าหมายในการจัดทำวิสัยทัศน์ ทั้งนี้ โดยประกอบด้วยสองกลุ่มอันได้แก่

ก. อุตสาหกรรมที่กำลังขยายตัว ซึ่ง MITI กำหนดไว้ เป็น “อุตสาหกรรมเป้าหมาย” โดยประกอบด้วย อุตสาหกรรม

ที่ใช้เทคโนโลยีระดับสูง ซึ่ง MITI คาดหวังให้เป็นอุตสาหกรรมหลักของประเทศในอนาคตหรืออุตสาหกรรมที่มีผลิตภาพสูง หรืออุตสาหกรรมที่สร้างมูลค่าเพิ่มสูง

ข. อุตสาหกรรมที่มีความสำคัญแต่กำลังอยู่ในสภาวะถดถอย MITI กำหนดให้อุตสาหกรรมเหล่านี้เป็นเป้าหมายสำหรับการ “ปฏิรูปทางโครงสร้าง” โดยอาจเปลี่ยนแปลงรูปแบบธุรกิจ หรือมีการร่วมมือกับธุรกิจใหม่ กระทั่ง การยุบรวมไปกับธุรกิจใหม่

2. องค์ประกอบผู้เข้าร่วมในการจัดทำ
 ในกระบวนการพัฒนาและจัดทำ “วิสัยทัศน์” ดังกล่าว ผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้องประกอบด้วยกลุ่มต่างๆ ดังแสดงในไดอะแกรม ซึ่งมี

- หน่วยงานด้านนโยบายโดยตรง อันได้แก่ กรมกองที่ตั้งกักใน MITI ซึ่งเป็นส่วนงานที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับอุตสาหกรรมเป้าหมาย
- หน่วยงานสังกัด MITI ซึ่งอาจสนับสนุนอุตสาหกรรมได้ โดยผ่านกลไกนโยบายการเงิน ภาษี เป็นต้น
- หน่วยงานสังกัด MITI ซึ่งรับผิดชอบ ดูแลอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องในห่วงโซ่มูลค่า (value chain) อาจสามารถสนับสนุนหรือเกื้อหนุนกันได้
- หน่วยงานสนับสนุนข้อมูลข้อเสนอแนะด้านอุตสาหกรรมและการตลาดในต่างประเทศอันได้มาจาก JETRO และ ข้อมูลด้านการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีจาก AIST (อันเป็นสถาบันวิจัยใน MITI)
- ผู้แทนจากอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องโดยตรงและอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องในห่วงโซ่มูลค่า

- ผู้แทนของอุตสาหกรรมผู้ใช้ หรือ ผู้บริโภค
- ผู้แทนจากอุตสาหกรรมวัตถุดิบหรือชิ้นส่วน
- ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีและธุรกิจ
- ผู้เชี่ยวชาญด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

ดังนั้น องค์ประกอบของคณะทำงานในการจัดทำวิสัยทัศน์ จึงมีความครอบคลุม ผู้มีส่วนได้เสียอย่างกว้างขวาง โดยทั่วไปมักประกอบด้วย

- ผู้แทนจากอุตสาหกรรมเป้าหมาย (หลายคน)
- ผู้แทนของสหภาพแรงงานที่เกี่ยวข้อง

อ่าน ต่อฉบับหน้า

